

Psyisk hälsa, ohälsa och sjukdom II Mental Health and Mental Health Disorders II

9 högskolepoäng

9 credits

Ladokkod: B1SP21

Revision: 1.1

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom vård- och polisarbete 2020-09-23

Gäller från: VT 2021

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad (G2F), Medicinsk vetenskap (G2F)

Utbildningsområde: Vård 85%, Medicin 15%

Ämnesgrupp: Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap

Förkunskapskrav: Följande avslutade och godkända kurser som ingår i Sjuksköterskeutbildning 180 högskolepoäng:

Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad:

- Introduktion till vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad, 15 hp
- Vårdvetenskap med inriktning mot omvårdnad I, 9 hp
- Omvårdnad med inriktning mot sjuksköterskans profession I, 9 hp

Medicinsk vetenskap:

- Humanbiologi, 15 hp
- Mikrobiologi och vårdhygien, 4,5 hp
- Farmakologi och läkemedelsräkning, 7,5 hp
- Somatisk ohälsa och sjukdom, 9 hp
- Kliniska färdigheter 4,5 hp

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen omfattar 3 högskolepoäng teoretiska studier och 6 högskolepoäng verksamhetsförlagd utbildning. Kursen behandlar psykiatrisk omvårdnad i relation till psykisk hälsa, ohälsa och sjukdom ur ett livsvärldsperspektiv för barn och ungdomar, vuxna och äldre. Psykiatrisk omvårdnad i förhållande till psykiatrisk behandling belyses. Vårdprocessens olika delar i psykiatrisk vårdkontext problematiseras och teoretiseras genom både reflektionsseminarier och verksamhetsförlagd utbildning. Vidare belyses individuell psykiatrisk omvårdnadsplanering genom vårdhandlingar i relation till människor med psykisk ohälsa. Kursen har en helhetssyn som innefattar patienten och dess närstående där ett etiskt förhållningssätt beaktas. I kursen belyses även hållbarhetsperspektiv i relation till vårdvetenskaplig teoribildning och psykiatrisk omvårdnad samt hur kultur, genus, etnicitet och socioekonomiska faktorer kan påverka patienter inom psykiatrisk vård.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten med avseende på:

1. Kunskap och förståelse

1.1 redogöra för vårdvetenskapliga begrepp och teorier med relevans för psykiatrisk omvårdnad,

1.2 redogöra för etiska teorier/begrepp och värden med relevans för psykiatrisk omvårdnad,

1.3 redogöra för innebörden i ett vårdande samtal inom psykiatrisk vård,

1.4 redogöra för etiologi, symtomatologi, diagnostik och behandling vid vanligt förekommande psykiska sjukdomar och syndrom inom psykiatrisk vård.

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 identifiera psykisk ohälsa och behov av psykiatrisk omvårdnad i alla åldrar,
- 2.2 planera, genomföra, utvärdera och dokumentera individuell omvårdnad vid psykisk ohälsa i samverkan med patient, närstående och övriga vårdaktörer,
- 2.3 tillämpa vårdvetenskapliga begrepp och teorier med relevans för psykiatrisk omvårdnad,
- 2.4 tillämpa ett vårdande samtal inom psykiatrisk vård,
- 2.5 informera, undervisa och handleda patient och närstående i hälsoprocessen,
- 2.6 reflektera över hur patient och närståendes situation påverkas av gällande lagar och författningar inom psykiatrisk vård,
- 2.7 skriva och bearbeta en text enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av korrekt, vetenskaplig källhänvisningsteknik där olika perspektiv på en kursspecifik fråga belyses,
- 2.8 visa ansvar för sitt eget lärande och utveckling inom professionen genom aktivt deltagande och patientsäkert handlande i vårdarbete.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 analysera och reflektera över hur genus, kultur, etnicitet och socioekonomiska faktorer påverkar patienter inom psykiatrisk vård,
- 3.2 kritiskt granska, reflektera över och värdera självreflektionens betydelse i mötet med patient och närstående i psykiatrisk omvårdnad,
- 3.3 reflektera över det egna bemötandets betydelse i mötet med patient och anhöriga inom psykiatrisk vård,
- 3.4 identifiera, analysera och reflektera utifrån etiska dilemman i psykiatrisk vårdverksamhet,
- 3.5 reflektera över och visa förståelse för hållbar utveckling utifrån ett socialt, ekonomiskt och miljöperspektiv i relation till psykisk hälsa, ohälsa och sjukdom.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i form av:

- föreläsningar
- reflektionsseminarier
- verksamhetsförlagd utbildning

I föreläsningarna ges en översikt av kursens innehåll, orientering om aktuella frågeställningar och perspektiv inom studieområdet som stöd för studentens självstudier.

I seminarier sker en reflekterande bearbetning av kurslitteratur och övriga innehåll. De verksamhetsförlagda studierna innebär tillämpade och problemorienterade studier i relation till psykiatrisk kontext.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Reflektionsseminarium med tillhörande skriftlig individuell examinationsuppgift - Psykisk hälsa och ohälsa

Lärandemål: 1.1, 1.4, 2.1, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 3.5

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Reflektionsseminarium med tillhörande skriftlig individuell inlämningsuppgift – Patientperspektivet i ett psykiatriskt sammanhang

Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.4, 2.1, 2.3, 2.6, 2.7, 3.1, 3.3, 3.4, 3.5

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Reflektionsseminarium med tillhörande skriftlig individuell inlämningsuppgift – Individuell psykiatrisk omvårdnad

Lärandemål: 1.1, 1.3, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.6, 2.7, 3.1, 3.3, 3.5

Högskolepoäng: 1,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Verksamhetsförlagd examination

Lärandemål: 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 3.1, 3.2

Högskolepoäng: 6,0

Betygsskala: Underkänt eller Godkänt

Varje teoretisk examination erbjuds vid minst fem (5) tillfällen inom ett år, varav tre (3) i anslutning till kurs. Efter de fem (5) första examinationstillfällena baseras en eventuell ytterligare examination på den version av kursplan och kurslitteratur som är aktuell då examinationstillfället äger rum, om kursplan och/eller kurslitteratur har reviderats. Så kallade uppsamlingstentamen erbjuds ej för de kurser som givits under föregående läsår/termin.

Student som underkänts två gånger i examination, har rätt att hos Utbildningsutskottet begära byte av examinator. Begäran skall vara skriftlig. Student som inte godkänts under verksamhetsförlagda studier har möjlighet till ytterligare en studieperiod, så snart det finns organisatoriska möjligheter.

Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systematiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patientens förtroende för sjukvården riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänts på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell handlingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Handlingsplanen skall ange vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs. I handlingsplanen skall även anges hur och när kunskapskontroll kan äga rum. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

(Litteraturlistan gäller fr.o.m. GSJUK19h)

Arman, M., Dahlberg, K. & Ekebergh, M. (red.) (2015). *Teoretiska grunder för vårdande*. Stockholm: Liber. ca 200 s.

Berglund, M. & Ekebergh, M. (red.) (2015). *Reflektion i lärande och vård en utmaning för sjuksköterskan*. Lund: Studentlitteratur. ca 80 s.

Dahlberg, K. & Segesten, K. (2010). *Hälsa och vårdande: i teori och praxis*. Stockholm: Natur & Kultur. 344 s.

Henriksen, J-O. & Vetlesen, A. (2014). *Etik i arbete med människor*. 3. uppl., Lund: Studentlitteratur. Kap. 19.

Skärsäter, I. & Wiklund Gustin, L. (2019). *Omvårdnad vid psykisk ohälsa – på grundnivå*. 3. uppl., Lund: Studentlitteratur. 656 s.

Wiklund, L. (2003). *Vårdvetenskap i klinisk praxis*. (kap. 4-6). Stockholm: Natur och kultur. 130 s.

Därutöver kan ytterligare artiklar, forskningsrapporter och annat material tillkomma.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Obligatorisk kurs i *Sjuksköterskeutbildning*, 180 hp.

Plagiatkontroll

Alla skriftliga examinationer genomgår plagiatkontroll.